

Vergaderjaar 2012–2013

33 640 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2013
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Artikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2013 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Defensie (X).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

B. BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de begroting 2013 een bedrag van € 11,509 miljoen aan de uitgavenbegroting voor 2013 wordt toegevoegd en het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2013 met een bedrag van € 24,406 miljoen wordt verlaagd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 7.788,480 miljoen en een ontvangstenbudget van € 349,377 miljoen. Het bedrag voor de verplichtingen in 2013 is verhoogd met € 121,411 miljoen tot € 8.038,438 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Tot de belangrijkste begrotingswijzigingen worden gerekend de toekenning van € 35,7 miljoen in verband met de eindejaarsmarge voor de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties (HGIS) en de € 121,3 miljoen eindejaarsmarge voor de defensiebegroting, waaronder € 13,7 miljoen voor de regeling ereschuld veteranen. Tevens is sprake van een kasschuif 2013 naar de jaren 2014 tot en met 2017 voor SBK en investeringen grootmaterieel (totaal € 135,0 miljoen). De budgetoverhevelingen tussen de departementen bedragen per saldo € 5,3 miljoen. De belangrijkste budgetoverhevelingen zijn de overheveling door het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de uitvoering van de bescherming van ambassadepersoneel (€ 15,3 miljoen) en de overheveling naar het ministerie van Veiligheid en Justitie voor de defensiebijdrage in de exploitatiekosten van het project C2000 (– € 6,3 miljoen). Daarnaast neemt de defensiebegroting af met € 24,3 miljoen vanwege neerwaarts bijgestelde ontvangsten. De lagere ontvangsten worden vooral veroorzaakt door het verschuiven van de verkoopontvangsten (– € 73,6 miljoen) van roerende en onroerende goederen naar latere jaren als gevolg van afnemende mogelijkheden op de markt. Daar tegenover staan hogere ontvangsten door afroming van de winst van de batenlastendienst IVENT (€ 35 miljoen).

Toelichtingen

Per begrotingsartikel zijn de wijzigingen naar aard en oorzaak gerangschikt in een tabel met autonome en beleidsmatige mutaties. Naast de beleidsmatige mutaties worden ook omvangrijke autonome mutaties toegelicht.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2013 met respectievelijk € 11,5 miljoen te verhogen en met € 24,4 miljoen te verlagen.

De mutaties die tot deze aanpassingen leiden, worden in de Voorjaarsnota 2013 opgenomen.

De cijfermatige aansluiting van de begrotingsstaten is als volgt:

Uitgaven

Vastgestelde begroting 2013	€ 7.776,971 miljoen
Wijzigingen 1e suppletoire begroting 2013	+ € 11,509 miljoen
Stand Voorjaarsnota 2013	€ 7.788,480 miljoen

Ontvangsten

Vastgestelde begroting 2013	€ 373,783 miljoen
Wijzigingen 1e suppletoire begroting 2013	– € 24,406 miljoen
Stand Voorjaarsnota 2013	€ 349,377 miljoen

Bedragen x € 1 miljoen

artikel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Omschrijving	Inzet	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	Invest	DMO	CDC	Alg.	Centr App	Geheim	nom	Totaal
Begroting 2013	213,2	714,1	1.135,8	663,9	317,6	1.173,4	862,5	939,4	95,5	1.592,9	5,3	63,4	7.777,0
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2012	27,3	8,1	32,7	0,8	16,0	- 147,1	2,9	73,5	6,3	34,5	0,0	- 43,6	11,4
B. Beleidsmatige wijzigingen:													
1. Definitieve einde-jaarsmarge	35,7											121,3	157,0
2. Spiegelen en herallocatie budgetten	0,5	14,5	22,7	12,6	6,7	- 67,2	6,0	32,1	2,9	51,6	0,0	- 82,4	0,0
3. Herstelpremie ABP en bijstelling pensioenen en uitkeringen		4,1	8,8	3,8	2,7		3	4,7		20,0		- 47,1	0,0
4. Herschikken bedrijven/eenheden		- 10,5	1,2	- 15,6	- 4,8	- 12,8	18,6	24,1	3,4	- 0,4		- 3,2	0,0
5. Doorwerking ontvangsten	- 7,0					- 67,6		12,6		2,7		35,0	- 24,3
6. Overhevelingen tussen departementen					11,4	0,5	- 5,7		0,0	0,6		- 1,6	5,3
7. Kasschuif 2013 naar 2014_2017							- 19			- 40,0		- 76	- 135,0
8. Overrealisatie ODA	2,1												2,1
9. Vrijval budget overige inzet	- 4,0											4,0	0,0
10. Uitkering loonbijstelling												6,4	6,4
Stand Voorjaarsnota 2013	240,4	722,2	1.168,5	664,7	333,6	1.026,3	865,4	1.012,9	101,8	1.627,4	5,3	19,8	7.788,4

Toelichting

1. Definitieve eindejaarsmarge

Het defensiebudget wordt bijgesteld met een bedrag van € 121,4 miljoen en het budget voor inzet wordt vanuit de HGIS verhoogd met € 35,7 miljoen. Dit betreft de definitieve eindejaarsmarge als gevolg van de gerealiseerde bedragen in 2012.

2. Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder of meer gerealiseerde uitgaven in 2012 (ten opzichte van stand 2^e suppletoire begroting) is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging dan wel een verlaging van het uitgavenbudget. Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de uitvoering van de regeling ereschuld veteranen, voor hoger dan geplande uitgaven voor deze regeling (€ 36 miljoen). De reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 49,5 miljoen). Ook is voor 2013 het exploitatiebudgettekort voor energie en water afgedekt (€ 21,6 miljoen). Tenslotte is aan de personeels-exploitatie van de Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie extra budget toegekend (€ 2,5 miljoen).

3. Herstelpremie ABP en bijstelling pensioenen en uitkeringen

De personele uitgaven en de pensioenen en uitkeringen zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

4. Herschikkingen bedrijven/eenheden

Het herschikken van budgetten bij bedrijven en/of eenheden betreft het concentreren van activiteiten of het onderbrengen van bedrijven of eenheden binnen een (ander) defensieonderdeel, zoals de kleding en uitrusting bij het KPU-bedrijf (€ 13,7 miljoen), geneeskundige zorg bij de Divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie (€ 4,9 miljoen), de herschikking van budgetten voor werving en selectie (€ 3,1 miljoen) naar de Divisie Personeel en Organisatie en de herschikking van budgetten voor koffie /thee naar Pareto (€ 3,1 miljoen).

5. Doorwerking ontvangsten

De uitgavenbegroting wordt bijgesteld als gevolg van de op pagina 8 toegelichte ontvangstenmutaties.

6. Overhevelingen tussen departementen

Overhevelingen tussen het ministerie van Defensie en andere departementen hebben per saldo geleid tot een verhoging van het defensiebudget met € 5,3 miljoen. Van het ministerie van Buitenlandse Zaken is € 15,3 miljoen ontvangen voor de uitvoering van de bescherming van ambassadepersoneel door de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) van het CKmar. Daartegenover staat de overheveling naar het ministerie van Veiligheid en Justitie voor de defensiebijdrage in de exploitatiekosten van het project C2000 (– € 6,3 miljoen) en de overheveling naar het ministerie van Algemene zaken voor de transitie van «defensie.nl» naar het platform rijksoverheid online (– € 2,1 miljoen).

Verder de bijdrage aan het Ministerie van Financiën voor vakliteratuur (€ 1,2 miljoen) en de ICBR bijdrage 2013 (– € 0,4 miljoen) naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

7. Kasschuif 2013 naar 2014_2017

Door vertraging in het personele reorganisatietraject wordt een deel van de budgetten (€ 40 miljoen) voor de SBK regelingen doorgeschoven naar 2014, omdat dan een hogere instroom is te verwachten in de desbetreffende regelingen. Tevens wordt er € 95 miljoen aan budget doorgeschoven naar de periode 2015 tot en met 2017 voor de investeringen grootmaterieel.

8. Overrealisatie ODA

De eindrealisatie voor de uitgaven in 2012 voor *Official Development Aid* (ODA) is met € 2,1 miljoen overgeschreden. Conform de eindejaarssystematiek wordt deze overschrijding gecompenseerd uit de ODA-budgetten van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

9. Vrijval budget overige inzet

De raming voor de inzet van *Vessel Protection Detachment* (VPD's) is met een bedrag van € 11,0 miljoen neerwaarts bijgesteld, omdat er minder aanvragen van reders worden ontvangen dan is voorzien. Het aantal VPD-inzetten wordt verlaagd van 175 naar 75 inzetten. De bijstelling van € 11 miljoen is gemuteerd als een doorwerking van de lagere ontvangsten van € 7 miljoen en als een vrijgave van € 4 miljoen, die wordt toegevoegd aan artikel 12 nominaal. De raming van de ontvangsten is op basis van het bovenstaande neerwaarts bijgesteld met € 7 miljoen.

10. Uitkering loonbijstelling

De component sociale lasten ontwikkeling van de loonbijstelling voor 2013 is toegevoegd aan de defensiebegroting.

Overzicht ontvangstenmutaties

artikel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Omschrijving	Inzet	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	Invest	DMO	CDC	Alg.	Centr App	Geheim	nom	Totaal
Begroting 2013	13,7	20,2	20,5	15,3	4,7	205,5	42,7	44,3		6,9			373,8
Wijzigingen in samenhang													
1. Bijstelling verkoopopbrengsten						- 73,6							- 73,6
2. Bijstelling overige ontvangsten	- 7,0	- 0,1		- 0,1	- 0,1	4,7	35,3	16,6		- 0,2			49,2
met de Voorjaarsnota 2013													
Stand Voorjaarsnota 2013	6,7	20,0	20,5	15,2	4,6	136,7	77,9	60,9	0,0	6,8	0,0	0,0	349,3

Toelichting

1. Bijstelling verkoopopbrengsten

De lagere ontvangsten worden vooral veroorzaakt door het verschuiven van de verkoopontvangsten (– € 73,6 miljoen) van roerende en onroerende goederen naar latere jaren als gevolg van afnemende mogelijkheden op de markt.

2. Bijstelling overige ontvangsten

De extra ontvangsten (€ 35 miljoen) van de DMO komen voort uit de opdrachten van de winst in 2012 van de baten-lastendienst IVENT aan het moederdepartement. De meerontvangsten bij het CDC zijn onder meer de hogere ontvangsten bij de Defensie Gezondheidszorg Organisatie (€ 4 miljoen) naar aanleiding van ingediende declaraties bij de zorgverzekeraar. Het betreft ook extra ontvangsten van IVENT voor de door het CDC geleverde facilitaire diensten (€ 8,6 miljoen) en van de stichting ziektekostenverzekering krijgsmacht (€ 4 miljoen). Bij het artikel investeringen zijn de ontvangsten bijgesteld met € 4,7 miljoen voor de door Nederland uitgevoerde NAVO Veiligheids Investeringsprogramma (NVIP)-projecten. De overige ontvangsten (€ 0,3 miljoen) betreffen de herschikking van de budgetten voor ontvangsten van kleding en uitrusting en voor gezondheidszorg.

Gewijzigde doelstellingenmatrixen

Gewijzigde doelstellingenmatrix Commando Landstrijdkrachten

De operationele doelstellingenmatrix van het CLAS in 2013 is aangepast. In onderstaande tabel is bij de doorgehaalde eenheden sprake van een bijstelling. Met de oprichting van het Vuursteun Commando (VustCo) bij het Operationeel Ondersteunings Commando Land (OOCL) zijn de afdelingen Veldartillerie bij de Gemechaniseerde Brigades (13 en 43 Mechbrig) opgeheven.

Doelstellingenmatrix CLAS 2013		2013		
Groep	Organieke eenheden	Totaal aantal eenheden	Operationeel gereed	Voortzettings- vermogen
HRF(L)HQ	NLD deel staf HRF HQ	1	1	
	<i>CIS Battalion</i>	1		1
	<i>Staff Support Battalion</i>	1	1	
KCT Brigade HK	Commandotroepencompagnie	4	2	2
	Brigade Hoofdkwartier	3	1	2
Luchtmobiele Brigade (11 LMB)	Infanteriebataljon Luchtmobiel	3	1	2
	Geniecompagnie	1	0,3	0,7
	Bevoorradingscompagnie	1	0,3	0,7
	Geneeskundige compagnie	1	0,3	0,7
	Herstelcompagnie	1	0,3	0,7
	NATRES Bataljon	1	1	
	Pantserinfanteriebataljon	4	1	3
Gemechaniseerde Brigades (13, 43 Mechbrig)	Brigade Verkenningseskadron	2	1	1
	Afdeling Veldartillerie¹ (opgeheven)	1	0,3	0,7
	Pantsergeniebataljon	2	1	1
	Geneeskundige compagnie	2	1	1
	Herstelcompagnie	2	1	1
	NATRES Bataljon	2	2	

Doelstellingenmatrix CLAS 2013		2013		
Groep	Organieke eenheden	Totaal aantal eenheden	Operationeel gereed	Voortzettingsvermogen
	Staf OOCL + stafcompagnie	1	0	1
	VustCo¹ (opgericht)	1	0,3	0,7
Operationeel	Geniebataljon	1	0,5	0,5
Ondersteunings	JISTARC modules	5	2	3
Commando	CIS-bataljon (CIS-compagnie)	3	1	2
Land (OOCL)	<i>Civil Effects Support Element</i>	6	2	4
	Bevoorradings- en Transportbataljon	2	1	1
	Geneeskundig bataljon (<i>Role 2 MTF</i>)	4	1	3
	Commando Element	1	1	
Grondgebonden Luchtverdediging (DGLC)	Patriot <i>Fire Unit</i>	3	2	1
	AMRAAM Peloton	2	1	1
	Stinger Peloton	3	2	1
EODD	Ploegen	48	12	36

¹ Het Landmacht Reorganisatieplan (LRP) 1599 beschrijft de reorganisatie en concentratie van de grondgebonden vuursteeneenheden van het Commando Landstrijdkrachten (CLAS) en van het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK) als gevolg van de beleidsbrief van de Minister van Defensie d.d. 08 april 2011. In het kader van dit LRP is op 25 januari 2013 het Vuursteuncommando (VustCo) opgericht. Het VustCo is tot stand gekomen door het (deels) opheffen en/of samenvoegen van 11 Afdeling Rijdende Artillerie (AfdRA), 14 Afdeling Veldartillerie (AfdVA), 11 Mortiercompagnie (Mrcie) Luchtmobiele Brigade (LMB), Gunngroup (Gungp) CZSK en het Opleidings- en Trainingscentrum Vuursteun (OTCVust). Het VustCo is organisatorisch ingebed binnen de organisatie van het Operationeel Ondersteuningscommando Land (OOCL).

Indicatoren algemene doelstelling CKmar

In de eerste suppletore begroting 2013 heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken budget overgeheveld ter grootte van € 15,3 miljoen. Dit is conform het convenant voor de uitvoering van de bescherming van ambassadepersoneel door Close Protection Teams van het CKMar. Bijbehorende doelstelling is daarom toegevoegd aan onderstaande doelstellingenmatrix.

Organieke eenheid	Geplande inzet	Totaal aantal eenheden	Operationeel gereed	Voortzettingsvermogen
VTE'n voor politietaken Defensie uitgezonden eenheden	ong. 7	50	25	25
VTE'n voor civiele politiemissies	ong. 85	256	128	128
Peloton voor <i>Crowd Riot Control</i> (CRC)		1		1
VTE'n voor <i>Close Protection Team</i> (CPT) ter begeleiding van VIP's in buitenland.	ong. 13	26	13	13
VTE'n voor Close Protection Team (CPT) ter begeleiding ambassadepersoneel (convenant BZ)	ong. 33	132	33	99

Toelichting: De gereedheidsdoelstellingen per operationeel commando worden weergegeven in de doelstellingenmatrix. In de kolom «Totaal aantal eenheden» staat vermeld hoeveel eenheden er zijn. Deze eenheden zijn daarnaast verdeeld over de kolommen »Operationeel gereede eenheden» en »Voortzettingsvermogen». In de kolom »Operationeel gereede eenheden» is weergegeven hoeveel eenheden beschikbaar moeten zijn voor inzet. In de kolom «Voortzettingsvermogen» zijn de overige eenheden weergegeven. De getallen betreffen het gemiddelde aantal gereede te stellen eenheden, over het hele jaar. Voorbeeld: indien één eenheid voor zes maanden gereede moet zijn, wordt dit in de matrix weergegeven met 0,5.

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 1 Inzet

Artikel 1 Inzet (Bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Verplichtingen	213.150	27.279	240.429	- 188.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500
Programma uitgaven	213.150	27.279	240.429	- 188.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500
<i>Opdracht Inzet</i>								
<i>- waarvan crisisbeheersingsopera- ties (HGIS)</i>	190.500	37.779	228.279	- 190.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500	- 190.500
<i>- waarvan financiering nationale inzet krijgsmacht</i>	2.250		2.250					
<i>- waarvan overige inzet</i>	20.400	- 10.500	9.900	2.000				
Ontvangsten	13.707	- 7.000	6.707					
Programmaontvangsten								
<i>- waarvan crisisbeheersingsopera- ties (HGIS)</i>	1.407		1.407					
<i>- waarvan overige inzet</i>	12.300	- 7.000	5.300					

Bedragen x EUR 1.000

Omschrijving	Program- mauitgaven	Totaal
Totaal beleidsmatige mutaties		
Spiegelen van budgetten HGIS	35.679	35.679
Overrealisatie ODA	2.100	2.100
Spiegelen van budgetten overige inzet	500	500
Doorwerking ontvangsten	- 7.000	- 7.000
Vrijval budget overige inzet	- 4.000	- 4.000
Totaal beleidsmatige mutaties	27.279	27.279

Toelichting op de mutaties

Spiegelen van de budgetten HGIS

In de eindejaarmarge HGIS is een bedrag van € 35,679 miljoen overgeboekt van 2012 naar 2013. Hiermee worden de lopende operaties gefinancierd (zie toelichting budgettaire wijzigingen crisisbeheersingsoperaties).

Overrealisatie ODA

Compensatie vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken voor de overschrijding in 2012 van € 2,1 miljoen voor het uitvoeren van *Official Development Aid (ODA)* projecten.

Regeerakkoord

Met het regeerakkoord Rutte-Asscher is voor de jaren 2014 en verder het HGIS-budget van € 190,5 miljoen vrijgegeven ten behoeve van een nieuw budget «Internationale Vrede en Veiligheid».

Besluitvormingsmemorandum

Met BVM is vastgesteld om de bijdrage aan Defensie voor het voorbereiden en uitvoeren van de *Nuclear Security Summit* in 2014 te verhogen met € 2 miljoen.

Overige Inzet

De raming voor de inzet van VPD's is met een bedrag van € 11,0 miljoen neerwaarts bijgesteld omdat er minder aanvragen van reders worden ontvangen dan is voorzien. Het aantal VPD-inzetten wordt verlaagd van 175 naar 75 inzetten. De bijstelling van € 11 miljoen is gemuteerd als een doorwerking van de lagere ontvangsten van € 7 miljoen en als een vrijgave van € 4 miljoen, die wordt toegevoegd aan artikel 12 nominaal. De raming van de ontvangsten is op basis van bovenstaande neerwaarts bijgesteld met € 7 miljoen. In de eindejaarmarge voor uitgaven van overige inzet is een bedrag van € 0,5 miljoen overgeboekt van 2012 naar 2013.

Budgettaire wijzigingen crisisbeheersingsoperaties

Bedragen x € 1.000

	Ontwerpbe- groting	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013
<i>Uitgaven missies</i>			
ISAF Redeployment	15.900		15.900
GPM	96.200		96.200
UNAMA	50		50
Ocean Shield	2.800	7.200	10.000
EU ATALANTA		22.900	22.900
EUFOR Althea	50	250	300
KFOR		400	400
CMF	250		250
NLTC	175		175
UNTSO	600		600
EULEX KOSOVO		600	600
Missies algemeen	5.500		5.500
NS2AU		55	55
UNMISS	1.400		1.400
MFO		274	274
Patriots in Turkije		25.000	25.000
EUTM SOMALIE		500	500
Totale uitgaven aan missies	122.925	57.179	180.104
Uitgaven contributies	16.000	3.000	19.000
Voorziening HGIS	51.575	- 22.400	29.175
Totale uitgaven HGIS	190.500	37.779	228.279

Toelichting op de budgettaire wijzigingen crisisbeheersingsoperaties

Ocean Shield en EU Atalanta

Op 07 december 2012 is de Tweede Kamer door het kabinet geïnformeerd over de verlenging van de piraterijbestrijdingsmissies OCEAN SHIELD en de EU-operatie ATALANTA tot eind 2013 (Kamerbrief 29 521 X, nr. 198). De additionele uitgaven voor deze verlenging bedragen voor OCEAN SHIELD € 7,2 miljoen en voor ATALANTA € 22,9 miljoen.

Patriots in Turkije

Op 21 november 2012 is de Tweede Kamer geïnformeerd over het verzoek van Turkije aan de NAVO om bijstand voor het beschermen van de bevolking en het grondgebied van Turkije (Kamerstuk 32 623, nr. 74) en op 7 december 2012 over het besluit van het kabinet om Nederlandse Patriot-systemen in Turkije te plaatsen (Kamerstuk 32 623, nr. 76). De additionele uitgaven die gemoeid zijn met de Nederlandse inzet van Patriot-systemen voor een periode van twaalf maanden werden in eerste instantie geraamd op € 42 miljoen in 2013, maar zijn teruggebracht naar € 25 miljoen. De verlaging van de initiële raming komt mede doordat minder personeel is benodigd dan voorzien en doordat Turkije als gastland (*Host Nation*) maximale ondersteuning levert op het gebied van lokaal transport, legering, beveiliging en infrastructuur.

Contributies

Nederland draagt bij in de gemeenschappelijk uitgaven van NAVO/AOM en EU/ATHENA. Vanwege een hoger uitgavenplafond van de begroting van NAVO/AOM en vanwege de ontplooiing van trainingsmissies in Somalië en Mali door de EU, wordt de contributiebijdrage met € 3,0 miljoen verhoogd.

Voorziening HGIS

Een bedrag van € 60,179 miljoen is toegekend voor nieuwe missies en de verlenging van lopende missies en aan de verhoging van de Nederlandse contributiebijdrage aan de NAVO en de EU. De financiering komt uit de eindejaarsmarge HGIS (een bedrag van € 35,678 miljoen), de eindejaarsmarge ODA 2012 (een bedrag van € 2,1 miljoen) en uit de voorziening HGIS (een bedrag van € 22,401 miljoen).

Beleidsartikel 2 Taakuitvoering zeestrijdkrachten

Artikel 2 Taakuitvoering Zeestrijdkrachten (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013
Verplichtingen	714.076	8.151	722.227
Totaal Uitgaven	714.076	8.151	722.227
Programmauitgaven	165.093	4.611	169.704
Opdracht Gereedstelling en instandhouding			
Commando ZSK	165.093	4.611	169.704
– waarvan inzet	8.429	– 2.489	5.940
– waarvan gereedstelling	66.035	183	66.218
– waarvan instandhouding	90.629	6.917	97.546
Apparaatsuitgaven	548.983	3.540	552.523
Staven	9.286	343	9.629
Operationele eenheden Commando ZSK	539.697	3.197	542.894
Apparaat per uitgavencategorie	548.983	3.540	552.523
personele uitgaven	474.948	13.147	488.095
materiele uitgaven	74.035	– 9.607	64.428
– waarvan huisvesting en infrastructuur	4.090	540	4.630
– waarvan ICT	1.574	1.405	2.979
– waarvan overige exploitatie	68.371	– 11.552	56.819
Apparaatsontvangsten	20.164	– 120	20.044

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten	5.260	9.207	14.467
Herstellpremie ABP		4.180	4.180
Overhevelingen tussen departementen		46	46
Herschikkingen bedrijven/eenheden	- 1.202	- 9.340	- 10.542
interne herschikkingen	553	- 553	0
Totaal beleidsmatige mutaties	4.611	3.540	8.151
Totaal mutaties	4.611	3.540	8.151

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget (€ 5,5 miljoen). Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 9 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Overhevelingen tussen departementen

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu draagt € 46.000 bij aan het bedrijfsvoeringbudget van de kustwacht.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De gezondheidszorg binnen Defensie wordt geconcentreerd binnen de divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie. De materiele exploitatiebudgetten (- € 3 miljoen) zijn overgeheveld naar het CDC. Daarnaast zijn de inzet defensie middelen van de kustwacht met de bijbehorende budgetten (- € 3,4 miljoen; met name brandstof en civiele taken) overgeheveld naar de DMO. Tevens zijn de budgetten voor kleding en uitrusting (- € 3,9 miljoen) ondergebracht bij de ondersteuning operationele eenheden van de DMO (het KPU-bedrijf). Er zijn, vanwege het niet meer verrekenen van de activiteiten van Defensie Bedrijf Grondgebonden Systemen, budgetten overgeheveld naar het CLAS (- € 1,2 miljoen; transport en overig materieel). Tenslotte is er de concentratie van voeding naar Paresto (- € 0,6 miljoen). Daar tegenover staat de budgetoverheveling voor BTW-afdrachten van de DMO naar het Marinebedrijf (€ 1,6 miljoen).

Interne herschikkingen CZSK

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CZSK om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 3 Taakuitvoering landstrijdkrachten

Artikel 3 Taakuitvoering Landstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletioire begroting 2013	Stand 1e suppletioire begroting 2013
Verplichtingen	1.135.839	32.705	1.168.544
Uitgaven	1.135.839	32.705	1.168.544
Programmauitgaven	163.007	9.631	172.638
Opdracht Gereedstelling en instandhouding			
Commando LAS	163.007	9.631	172.638
– waarvan inzet			
– waarvan gereedstelling	91.824	3.550	95.374
– waarvan instandhouding	71.183	6.081	77.264
Apparaatsuitgaven	972.832	23.074	995.906
Staven	18.048	627	18.675
Operationele eenheden Commando LAS	954.784	22.447	977.231
Bijdragen aan SSO's			
Apparaat per uitgavencategorie	972.832	23.074	995.906
personele uitgaven	877.185	30.778	907.963
materiele uitgaven	95.647	– 7.704	87.943
Apparaatsontvangsten	20.523	0	20.523

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten		22.729	22.729
Herstellpremie ABP		8.778	8.778
Herschikkingen bedrijven/eenheden	7.610	– 6.412	1.198
interne herschikkingen	2.021	– 2.021	0
Totaal beleidsmatige mutaties	9.631	23.074	32.705
Totaal mutaties	9.631	23.074	32.705

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget (€ 2,3 miljoen). Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 20,4 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De gezondheidszorg binnen Defensie wordt geconcentreerd binnen de divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie. De materiele exploitatiebudgetten (– € 4,9 miljoen) zijn overgeheveld naar het CDC. Ook de budgetten voor koffie en thee (– € 1,4 miljoen) en voor de facilitaire activiteiten (– € 4,4 miljoen) gaan over naar CDC/Paresto en CDC/Facilitair Bedrijf Defensie. Daar tegenover staat de overheveling van budgetten voor de activiteiten van de Groep Geleide Wapens (€ 6,2 miljoen; afkomstig van het CLSK), budgetten voor activiteiten van het Defensie Bedrijf Grondgebonden Systemen (€ 3,1 miljoen afkomstig van CLSK, Kmar, CZSK en CDC), het budget (€ 0,7 miljoen) voor transport over de weg van het CDC en het aanvullende budget voor het programma SPEER (€ 0,7 miljoen) vanuit de opdracht voorziening ICT. Tenslotte zijn er overige kleinere onderlinge ontvlechtingen (in totaal € 1,2 miljoen) tussen de defensieonderdelen.

Interne herschikkingen CLAS

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgavencategorieën van het CLAS om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 4 Taakuitvoering luchtstrijdkrachten

Artikel 4 Taakuitvoering Luchtstrijdkrachten (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2013	Mutatie 1e suppletioire begroting 2013	Stand 1e suppletioire begroting 2013
Verplichtingen	663.949	721	664.670
Uitgaven	663.949	721	664.670
Programmauitgaven	132.003	13.668	145.671
Opdracht Gereedstelling en instandhouding			
Commando LSK	132.003	13.668	145.671
– waarvan inzet			
– waarvan gereedstelling	19.388	6.681	26.069
– waarvan instandhouding	112.615	6.987	119.602
Apparaatsuitgaven	531.946	– 12.947	518.999
Staven	24.178	– 1	24.177
Operationele eenheden Commando LSK	507.768	– 12.946	494.822
Apparaat per uitgavencategorie	531.946	– 12.947	518.999
personele uitgaven	390.242	11.556	401.798
materiele uitgaven	141.704	– 24.503	117.201
Apparaatsontvangsten	15.286	– 59	15.227

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten	4.300	8.317	12.617
Herstellpremie ABP		3.762	3.762
Herschikkingen bedrijven/eenheden	- 1.607	- 14.051	- 15.658
interne herschikkingen	10.975	- 10.975	0
Totaal beleidsmatige mutaties	13.668	- 12.947	721
Totaal mutaties	13.668	- 12.947	721

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget (€ 4,3 miljoen). Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 8,3 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De gezondheidszorg binnen Defensie wordt geconcentreerd binnen de divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie. De materiele exploitatiebudgetten (- € 1,9 miljoen) zijn overgeheveld naar het CDC. De budgetten voor koffie en thee (- € 1,8 miljoen) en voor niet operationeel dienstvervoer (NOD; - € 2,5 miljoen) zijn eveneens overgeheveld naar het CDC (Paresto en DVVO). De CLSK-budgetten voor de activiteiten van de Groep Geleide Wapens (- € 6,2 miljoen) en de budgetten (- € 0,9 miljoen) voor de activiteiten van het Defensie Bedrijf Grondgebonden Systemen zijn overgeheveld naar het CLAS. Het budget voor kleding en uitrusting (- € 4 miljoen) is overgeheveld naar de DMO/het KPU-bedrijf. Daar tegenover staat de budgetoverheveling van het CZSK voor inzet defensie middelen (€ 1,2 miljoen) en het DMO-budget voor *total station* (€ 0,3 miljoen).

Interne herschikkingen CLSK

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CLSK om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Beleidsartikel 5 Taakuitvoering Koninklijke marechaussee

Artikel 5 Taakuitvoering Koninklijke Marechaussee (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013
Verplichtingen	317.618	16.008	333.626
Uitgaven	317.618	16.008	333.626
Programmauitgaven	2.285	0	2.285
Opdracht Inzet KMAR	2.285	0	2.285
– waarvan inzet			
– waarvan gereedstelling	2.285	0	2.285
– waarvan instandhouding			
Apparaatsuitgaven	315.333	16.008	331.341
Staven	11.622	0	11.622
Operationele eenheden KMAR	303.711	16.008	319.719
Apparaat per uitgavencategorie	315.333	16.008	331.341
personele uitgaven	270.721	17.664	288.385
materiele uitgaven	44.612	– 1.656	42.956
– waarvan huisvesting en infrastructuur			
Apparaatsontvangsten	4.652	– 62	4590
Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten		6.721	6.721
Herstellpremie ABP		2.660	2.660
Herschikkingen bedrijven/eenheden interne herschikkingen		– 4.790	– 4.790
Overhevelingen tussen departementen		11.417	11.417
Totaal beleidsmatige mutaties	0	16.008	16.008
Totaal mutaties	0	16.008	16.008

Toelichting

Spiegelen budgetten 2012 naar 2013

De doorwerking van de meer gerealiseerde ontvangsten (ten opzichte van de meer gerealiseerde uitgaven) in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget met € 0,1 miljoen. Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 6,6 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

Het budget voor kleding en uitrusting (€ 3,9 miljoen) is overgeheveld naar de DMO/het KPU-bedrijf. Ook het budget (€ 0,7 miljoen) voor de activiteiten van het Defensie Bedrijf Grondgebonden Systemen is overgeheveld naar het CLAS.

Interne herschikkingen CKmar

Dit betreft een herschikking binnen de apparaat uitgavencategorieën van het CKmar om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Overhevelingen tussen departementen

Dit betreft een convenant tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Defensie met betrekking tot de beveiliging van ambassades in het buitenland door personeel van het CKmar.

Beleidsartikel 6 Investeringen krijgsmacht

Artikel 6 Investeringen Krijgsmacht (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2013	Mutatie 1e supplettoire begroting 2013	Stand 1e supplettoire begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Verplichtingen	1.313.418	- 37.129	1.276.289					
Uitgaven	1.173.362	- 147.031	1.026.331	- 15.600	13.100	6.700	33.200	4.000
Programmauitgaven	1.173.362	- 147.031	1.026.331					
<i>Opdracht Voorzien in nieuw materieel</i>	<i>803.875</i>	<i>- 108.880</i>	<i>694.995</i>	<i>- 14.600</i>	<i>14.100</i>	<i>7.700</i>	<i>34.200</i>	<i>5.000</i>
<i>Opdracht Voorzien in infrastructuur</i>	<i>193.384</i>	<i>- 30.900</i>	<i>162.484</i>					
<i>Opdracht Voorzien in ICT</i>	<i>79.486</i>	<i>- 9.206</i>	<i>70.280</i>					
<i>Bekostiging Wetenschappelijk onderzoek</i>	<i>63.076</i>	<i>- 75</i>	<i>63.001</i>	<i>- 1.000</i>	<i>- 1.000</i>	<i>- 1.000</i>	<i>- 1.000</i>	<i>- 1.000</i>
<i>Bijdrage aan de NAVO</i>	<i>33.541</i>	<i>2.030</i>	<i>35.571</i>					
Programmaontvangsten	205.528	- 68.870	136.658	- 14.600	- 15.900	- 13.300	- 9.800	5.000
<i>- waarvan verkoopopbrengsten groot materieel</i>	<i>151.058</i>	<i>- 38.000</i>	<i>113.058</i>	<i>- 4.900</i>	<i>- 8.500</i>	<i>- 13.600</i>	<i>- 12.000</i>	<i>- 14.200</i>
<i>- waarvan verkoopopbrengsten infrastructuur</i>	<i>52.600</i>	<i>- 35.600</i>	<i>17.000</i>	<i>- 9.700</i>	<i>- 7.400</i>	<i>300</i>	<i>2.200</i>	<i>19.200</i>
<i>- waarvan overige ontvangsten</i>	<i>1.870</i>	<i>4.730</i>	<i>6.600</i>					

Omschrijving	Programma uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Spiegelen en herallocatie budgetten	- 67.200	- 67.200
Herschikkingen bedrijven/eenheden	- 12.808	- 12.808
Doorwerking ontvangsten	- 67.570	- 67.570
Overhevelingen tussen departementen	547	547
Totaal beleidsmatige mutaties	- 147.031	- 147.031
Totaal mutaties	- 147.031	- 147.031

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de meer gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verlaging van het uitgavenbudget.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

Het budget voor *Cyber* (– € 5 miljoen) is uit de opdracht voorzien in nieuw materiaal overgeheveld naar de diverse defensieonderdelen (Bestuursstaf/CDC/DMO). Ook het budget (– € 0,6 miljoen) voor de aanschaf van VPD-pakketten is uit dit artikelonderdeel overgeheveld naar het CZSK. Het budget (– € 7,1 miljoen) voor het programma «Speer weer spits» is uit de opdracht voorzien in ICT overgeheveld naar de DMO en het CLAS.

Doorwerking ontvangsten

De neerwaarts bijgestelde verkoopopbrengsten (– € 73,6 miljoen) van zowel roerende als onroerende zaken als gevolg van afnemende verkoopmogelijkheden op de markt werken door op de uitgavenbegroting. De doorwerking van de verkoopopbrengsten kent een meerjarige karakter, namelijk – € 14 miljoen in 2014, – € 15,9 miljoen in 2015, € 13,3 miljoen in 2016, – € 9,8 miljoen in 2017 en € 5 miljoen in 2018. Daarnaast heeft de doorwerking van een deel van de meerontvangsten betrekking op de NAVO (€ 2,0 miljoen). Het restant van de verwachte meerontvangst NAVO (€ 2,7 miljoen) werkt door op artikel 10 Centraal apparaat. Tenslotte zijn er bijgestelde ontvangsten van de Stichting Ziektekostenverzekering Krijgsmacht, die wordt aangewend voor uitbreiding en renovatie van het Centraal Militair Hospitaal (€ 4 miljoen, zie ontvangsten CDC).

Overhevelingen tussen departementen

Dit betreft een convenant tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Defensie met betrekking tot de beveiliging van ambassades in het buitenland door personeel van het CKmar. Van de totale budgetoverheveling van het ministerie van Buitenlandse Zaken van € 15,3 miljoen wordt € 2,0 miljoen besteed aan investeringen. Vanuit Defensie wordt een bijdrage overgeheveld naar het ministerie van Algemene Zaken voor het Platform Rijksoverheid Online (– € 2,1 miljoen).

Taakstelling regeerakkoord Rutte-Asscher

Voor het begrotingsjaar 2014 en verder is op het artikel Investeringen/Bekostiging Wetenschappelijk Onderzoek de taakstelling «beperken subsidies bedrijfsleven» verwerkt.

Kasschuif 2013 naar 2015 t/m 2017

Door de kasschuif 2013 vanuit artikel 12 nominaal en onvoorzien en door neerwaartse bijstelling van gereedstelling en materiele exploitatie DMO worden de budgetten voor investeringen grootmaterieel verhoogd met € 30 miljoen in 2015, met € 21 miljoen in 2016 en met € 44 miljoen in 2017.

Ontvangsten

Omschrijving	Programma ontvangsten	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
bijstelling verkoopopbrengsten groot materieel	- 38.000	- 38.000
bijstelling verkoopopbrengsten groot infrastructuur	- 35.600	- 35.600
bijstelling ontvangsten NAVO	4.730	4.730
Totaal beleidsmatige mutaties	- 68.870	- 68.870
Totaal mutaties	- 68.870	- 68.870

Toelichting

Verkoopopbrengsten groot materieel

Het vermoedelijke beloop van de verkoopopbrengsten is € 38 miljoen lager dan de ontwerpbegroting. De neerwaartse bijstelling betreft hoofdzakelijk het doorschuiven van de verwachte verkoopopbrengsten voor Leopard-II tanks naar latere jaren en afnemende mogelijkheden op de markt van overig materieel.

Verkoopopbrengsten infrastructuur

In 2012 zijn vanwege de slechte onroerend goed markt beduidend minder objecten verkocht dan voorzien. Op dit moment zijn er nog geen tekenen die er op wijzen dat deze markt in 2013 zal aantrekken. In de ontwerpbegroting 2013 is voor het uitvoeringsjaar 2013 een raming opgenomen van € 52,6 miljoen. Op basis van de huidige inzichten wordt voor 2013 maximaal € 17 miljoen aan verkoopopbrengsten geprognostiseerd, waardoor het ontvangstenbudget verkoopopbrengsten met € 35,6 miljoen verlaagd wordt. Ook voor het begrotingsjaar 2014 en verder zijn de verwachte verkoopopbrengsten neerwaarts bijgesteld.

Bijstelling ontvangsten NAVO

De ontvangsten vanuit de NAVO voor de door Nederland uitgevoerde NVIP-projecten zijn met € 4,7 miljoen bijgesteld.

Beleidsartikel 7 Ondersteuning krijgsmacht door Defensie Materieel Organisatie

	Ontwerpbe- grotting 2013	Mutatie 1e suppletioire begroting 2013	Stand 1e suppletioire begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Verplichtingen	862.466	2.937	865.403					
Uitgaven	862.466	2.937	865.403			- 6.800	- 15.600	- 19.227
Programmauitgaven	357.310	- 9.670	347.640					
<i>Opdracht Logistieke ondersteuning</i>	357.310	- 9.670	347.640					
<i>- waarvan gereedstelling</i>	259.635	- 29.689	229.946					
<i>- waarvan instandhouding</i>	97.675	20.019	117.694					
Apparaatsuitgaven	505.156	12.607	517.763					
<i>Staven</i>	10.918	1.240	12.158					
<i>Ondersteuning operationele eenheden</i>	494.238	11.367	505.605			- 6.800	- 15.600	- 19.227

	Ontwerpbe- grotting 2013	Mutatie 1e suppletore begroting 2013	Stand 1e suppletore begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Apparaat per uitgavencategorie	505.156	12.607	517.763					
<i>personele uitgaven</i>	181.077	4.963	186.040					
<i>materiele uitgaven</i>	324.079	7.644	331.723					
– waarvan ICT	228.753	– 474	228.279					
– waarvan overige exploitatie	95.326	8.118	103.444					
Apparaatsontvangsten	42.667	35.266	77.933					

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten	5.200	783	5.983
Herstellpremie ABP		3.040	3.040
Herschikkingen bedrijven/eenheden	1.780	16.851	18.631
interne herschikkingen	– 6.400	6.400	0
Overhevelingen tussen departementen	250	– 5.967	– 5.717
kasschuif 2013 naar 2015_2017	– 10.500	– 8.500	– 19.000
Totaal beleidsmatige mutaties	– 9.670	12.607	2.937
Totaal mutaties	– 9.670	12.607	2.937

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget (€ 5,2 miljoen). Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 0,8 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De budgetten van de defensieonderdelen voor kleding en uitrusting (€ 14 miljoen) zijn overgeheveld naar de DMO/het KPU bedrijf. Ook het budget voor het project *Cyber* is vanuit de investeringen verdeeld over de defensieonderdelen waarvan € 1,2 miljoen is toegevoegd aan het budget van de DMO. Daarnaast is het informatievoorzieningsbudget DMO verhoogd met € 5,4 miljoen voor het project «*Speer weer spits*» (vanuit opdracht voorziening ICT). Tevens zijn de budgetten (in totaal € 2,2 miljoen) voor inzet defensiemiddelen van het CZSK en het CLSK overgeheveld naar de DMO. Daar tegenover staan de budgetoverhevelingen voor BTW-afdrachten van het Marinebedrijf (CZSK; – € 1,6 miljoen) en het budget (– € 0,6 miljoen) voor niet operationeel dienstvervoer (NOD) naar het CDC/DVVO. Tenslotte zijn er diverse kleinere ontvlech-

tingen van budgetten naar de defensieonderdelen tot een totaal van – € 2 miljoen.

Interne herschikkingen DMO

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van de DMO om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Overhevelingen tussen departementen

Dit betreft een convenant tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Defensie met betrekking tot de beveiliging van ambassades in het buitenland door personeel van het CKmar. Van de totale budgetoverheveling van het ministerie van Buitenlandse Zaken van € 15,3 miljoen wordt € 0,6 miljoen besteed bij de DMO aan werkplekdiensten en munitie. Vanuit Defensie wordt een bijdrage overgeheveld naar het ministerie van Veiligheid en Justitie voor de centrale exploitatiekosten voor het project C 2000 (– € 6,3 miljoen).

Kasschuif 2013 naar 2015 t/m 2017

Door de kasschuif 2013 vanuit artikel 12 nominaal en onvoorzien en door neerwaartse bijstelling van gereedstelling DMO (€ 19 miljoen) worden de budgetten voor investeringen grootmaterieel in de periode 2015 tot en met 2017 verhoogd.

Taakstelling regeerakkoord Rutte-Asscher

Voor het begrotingsjaar 2016 en verdere begrotingsjaren is op dit artikel de taakstelling «A1 Rijksoverheid» verwerkt.

Ontvangsten

Omschrijving	Apparaat Ontvangsten	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Herschikkingen bedrijven/eenheden	266	266
Afroming IVENT	35.000	35.000
Totaal beleidsmatige mutaties	35.266	35.266
Totaal mutaties	35.266	35.266

Toelichting

De extra ontvangsten (€ 35 miljoen) van de DMO komen voort uit de opdrachten van de winst in 2012 van de baten-lastendienst IVENT aan het moederdepartement. De doorwerking van deze ontvangsten op de uitgaven worden tijdelijk geparkeerd op artikel 12 nominaal en onvoorzien om eventuele tegenvallers in dit jaar te compenseren. De overige ontvangsten (€ 0,3 miljoen) betreffen de herschikking van de budgetten voor ontvangsten van kleding en uitrusting afkomstig van de defensieonderdelen.

Beleidsartikel 8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando Diensten Centrum

Artikel 8 Ondersteuning krijgsmacht door Commando DienstenCentra (bedragen x € 1.000)

	Ontwerpbe- grotting 2013	Mutatie 1e suppletioire begroting 2013	Stand 1e suppletioire begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Verplichtingen	939.434	73.499	1.012.933					
						- 14.074	- 26.076	- 31.476
Uitgaven	939.434	73.499	1.012.933					
Programmauitgaven	5.834	6.959	12.793					
Opdracht Dienstverlenende eenheden	5.834	6.959	12.793					
– waarvan gereedstelling	5.393	7.400	12.793					
– waarvan instandhouding	441	– 441	0					
Apparaatsuitgaven	933.600	66.540	1.000.140					
Staf CDC	20.858	0	20.858					
Ondersteuning operationele eenheden	853.648	64.130	917.778			- 12.736	- 23.400	- 28.800
Bijdragen aan SSO's	39.009	2.410	41.419			- 1.338	- 2.676	- 2.676
Attachés	20.085	0	20.085					
Apparaat per uitgavencategorie	933.600	66.540	1.000.140					
<i>personele uitgaven</i>	<i>441.432</i>	<i>– 8.954</i>	<i>432.478</i>					
– waarvan eigen personeel	<i>429.783</i>	<i>– 8.788</i>	<i>420.995</i>					
– waarvan attachés	<i>11.649</i>	<i>– 166</i>	<i>11.483</i>					
<i>materiele uitgaven</i>	<i>492.168</i>	<i>75.494</i>	<i>567.662</i>					
– waarvan huisvesting en infrastructuur	<i>328.193</i>	<i>29.229</i>	<i>357.422</i>					
– waarvan overige exploitatie	<i>155.539</i>	<i>46.099</i>	<i>201.638</i>					
– waarvan overige exploitatie attachés	<i>8.436</i>	<i>166</i>	<i>8.602</i>					
Apparaatsontvangsten	44.319	16.593	60.912					

Omschrijving	Programma uitgaven	Apparaat uitgaven	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Spiegelen en herallocatie budgetten		32.133	32.133
Herstellpremie ABP		4.712	4.712
Herschikkingen bedrijven/eenheden interne herschikkingen	6.959	– 6.959	0
Doorwerking ontvangsten		12.573	12.573
Overhevelingen tussen departementen			
Totaal beleidsmatige mutaties	6.959	66.540	73.499
Totaal mutaties	6.959	66.540	73.499

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget (€ 4 miljoen). Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5%

bedraagt (€ 3,4 miljoen). Ook is voor 2013 het exploitatiebudgettekort voor energie en water afgedekt (€ 21,6 miljoen). Tenslotte is aan de personeelexploitatie van de Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie extra budget toegekend (€ 2,5 miljoen).

Herstel ABP premie

De personele uitgaven zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De gezondheidszorg binnen Defensie wordt geconcentreerd binnen de divisie Defensie Gezondheidszorg Organisatie (DGO). De materiële exploitatiebudgetten van de Operationele Commando's en de Bestuursstaf (totaal € 9,9 miljoen) zijn overgeheveld naar het CDC/DGO. Van het CZSK en het CLAS zijn de budgetten voor niet-operationeel dienstvervoer overgeheveld naar de DVVO (€ 3,1 miljoen). Verder zijn de budgetten voor koffie en thee van de Operationele Commando's overgeheveld naar Paresto (€ 3,1 miljoen). Vanuit artikel 12 nominaal en onvoorzien zijn de wervingsbudgetten verhoogd met € 3,1 miljoen. Het CLAS heeft het resterende budget voor facilitaire activiteiten overgeheveld naar het Facilitair Bedrijf Defensie (€ 4,3 miljoen). Tenslotte zijn er diverse kleinere onderlinge ontvlechtingen van budgetten tussen de defensieonderdelen, waarbij uiteindelijk een positief saldo ontstaat van € 0,6 miljoen.

Interne herschikkingen CDC

Dit betreft een herschikking binnen de programma- en apparaat uitgaven-categorieën van het CDC om de budgetten te laten aansluiten op de artikelonderdelen en de hieraan gekoppelde activiteiten.

Doorwerking ontvangsten CDC

De bijgestelde ontvangsten van de stichting ziektekostenverzekering krijgsmacht en de vordering op IVENT werken door op het uitgavenbudget van het CDC.

Taakstelling regeerakkoord Rutte-Asscher

Voor het begrotingsjaar 2016 en verder is op dit artikel de taakstelling «A1 Rijksoverheid» verwerkt.

Besluitvormingsmemorandum

In het regeerakkoord is een extra bezuiniging op het postennetwerk afgesproken, waar Defensie pro rata aan bijdraagt. De korting wordt in 2014 en 2015 geheel en in 2016 voor de helft gedekt uit de HGIS begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken en daardoor drukt de korting pas vanaf 2016 op de begroting van defensie (HGIS deel attaches). Door deze compensatie is er meer tijd om een goede invulling aan deze taakstelling te geven, waarbij het verlies aan formatieplaatsen wordt geminimaliseerd.

Ontvangsten

Omschrijving	Apparaat Ontvangsten	Totaal
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Herschikking budgetten	20	20
Bijstelling ontvangsten DGO	4.000	4.000
Vordering IVENT	8.573	8.573
Bijstelling ontvangsten SZVK	4.000	4.000
Totaal beleidsmatige mutaties	16.593	16.593
Totaal mutaties	16.593	16.593

Toelichting

De Defensie Gezondheidszorg Organisatie verwacht hogere ontvangsten van de ingediende declaraties bij de zorgverzekeraar. Tevens is er een vordering op IVENT voor de door het CDC geleverde facilitaire diensten. Daarnaast neemt het ontvangstenbudget toe vanwege hoger verwachte ontvangsten van de stichting ziektekostenverzekering krijgsmacht, die doorwerkt op de investeringen voor renovatie van het Centraal Militair Hospitaal.

Niet-Beleidsartikel 9 Algemeen

Artikel 9 Algemeen

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletore begroting 2013	Stand 1e suppletore begroting 2013
Verplichtingen	95.502	6.333	101.835
Programma-uitgaven			
Subsidies en bijdragen	19.695	2.227	21.922
Bijdrage NAVO en internationale samenwer- king	44.898	- 6.500	38.398
Overige uitgaven	30.909	10.606	41.515
Totaal programma-uitgaven	95.502	6.333	101.835
Totaal ontvangsten	0	0	0

Omschrijving	Programma uitgaven	Totaal
Autonome mutaties		
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Spiegelen budgetten	2.900	2.900
Herschikkingen bedrijven/eenheden	1.595	1.595
interne herschikkingen tussen art 9 en 10	1.798	1.798
Overhevelingen tussen departementen	40	40
Totaal beleidsmatige mutaties	6.333	6.333
Totaal mutaties	6.333	6.333

Toelichting

Spiegelen budgetten

De doorwerking van de minder gerealiseerde uitgaven in 2012 is verwerkt in de eindejaarsmarge en wordt in 2013 gespiegeld in een verhoging van het uitgavenbudget.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

Deze post betreft met name de budgetoverheveling voor het project Cyber (€ 1,7 miljoen) vanuit de voorziening nieuw materieel naar overige uitgaven van de Bestuursstaf.

Interne herschikkingen tussen art 9. algemeen en art 10. centraal apparaat

De belangrijkste mutatie binnen artikel 9 algemeen betreft het herschikken van het budget Nationaal Militair Museum van artikelonderdeel NAVO naar artikelonderdeel overige uitgaven (€ 6,5 miljoen). De belangrijkste mutatie tussen artikel 9 en 10 is het herschikken van het budget «de basis» van pensioenen en uitkeringen (artikel 10) naar subsidies en bijdrages (artikel 9) voor een bedrag van € 2 miljoen.

Niet-Beleidsartikel 10 Centraal Apparaat

Artikel 10 Centraal apparaat

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013
Verplichtingen en uitgaven	1.592.910	34.461	1.627.371
Apparaatsuitgaven			
Bestuursstaf	99.960	1.126	101.086
Militaire inlichtingen- en Veiligheidsdienst	56.879	4.037	60.916
Pensioenen en uitkeringen	1.177.256	66.909	1.244.165
Wachtgelden, inactiviteitswedden en SBK-gelden	258.815	- 37.611	221.204
Ziektekostenvoorziening			
Totaal apparaatsuitgaven	1.592.910	34.461	1.627.371
Apparaat per uitgavencategorie	1.592.910	34.461	1.627.371
<i>personele uitgaven</i>	1.562.284	31.844	1.594.128
<i>- waarvan eigen personeel</i>	126.213	2.546	128.759
<i>- waarvan pensioenen, wachtgelden en uitkeringen</i>	1.436.071	29.298	1.465.369
<i>materiele uitgaven</i>	30.626	2.617	33.243
Totaal ontvangsten	6.937	- 156	6.781

Omschrijving	Apparaat uitgaven	Totaal
Autonome mutaties		
Totaal autonome mutaties	0	0
Beleidsmatige mutaties		
Spiegelen en herallocatie budgetten	51.533	51.533
Herstellpremie ABP en bijstelling pensioenen en uitkeringen	19.951	19.951
Herschikkingen bedrijven/eenheden	1.440	1.440
interne herschikkingen tussen art 9 en 10	- 1.798	- 1.798
kasschuif 2013	- 40.000	- 40.000
Overhevelingen tussen departementen	635	635
Doorwerking ontvangsten	2.700	2.700
Totaal beleidsmatige mutaties	34.461	34.461
Totaal mutaties	34.461	34.461

Toelichting

Spiegelen en herallocatie budgetten

Met de 2^e suppletoire begroting is € 33,7 miljoen doorgeschoven naar 2013 voor schadeloosstelling veteranen. De uiteindelijke realisatie 2012 is € 20 miljoen hoger uitgevallen (ten opzichte van de stand 2^e suppletoire begroting), waardoor het budget voor schadeloosstelling veteranen in 2013 met € 13,7 miljoen is verhoogd. Tevens is door herallocatie het budget schadeloosstelling veteranen extra verhoogd met € 36 miljoen omdat het aantal rechthebbenden op een schadeloosstelling en het toe te kennen bedrag hoger zijn dan vooraf voorzien was. Tevens betreft het de reparatie effecten WUL om de nadelige effecten op de militaire salarissen als gevolg van de invoering Wet Uniformering Loonbegrip op een zodanig wijze te repareren dat het negatieve inkomenseffect maximaal 1,5% bedraagt (€ 1 miljoen).

Herstel ABP premie en bijstelling pensioenen en uitkeringen

De personele uitgaven en pensioen en uitkeringen zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De voornaamste mutatie betreft de budgetoverheveling voor het project Cyber (€ 1,8 miljoen) vanuit de voorziening nieuw materieel naar overige uitgaven van de Bestuursstaf. Daarnaast zijn er diverse kleine budgetoverhevelingen naar diverse defensieonderdelen (per saldo - € 0,5 miljoen).

Interne herschikkingen tussen art 9. algemeen en art 10. centraal apparaat

De belangrijkste mutatie tussen artikel 9 en 10 is het herschikken van het budget «de basis» van pensioenen en uitkeringen (artikel 10) naar subsidies en bijdrages (artikel 9) voor een bedrag van € 2 miljoen.

Kasschuif 2013

Door vertraging in het personele reorganisatietraject wordt een deel van de budgetten voor de SBK-regelingen doorgeschoven naar 2014 omdat dan naar verwachting een hogere instroom is in de desbetreffende regelingen.

Overhevelingen met andere departementen

Van het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt in totaal € 15,3 miljoen bijgedragen aan de beveiliging van ambassades in het buitenland door personeel van het CKmar. Een bedrag van € 0,6 miljoen hiervan is voor afdekking van de pensioenen en uitkeringen.

Doorwerking ontvangsten

De meerontvangsten door de NAVO voor uitgevoerde NVIP-projecten werkt voor een deel door op het uitgavenbudget van dit artikel.

Niet-Beleidsartikel 11 Geheime uitgaven

Artikel 11 Geheime uitgaven

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013
Verplichtingen en uitgaven	5.264		5.264
Geheime uitgaven	5.264		5.264
Totaal uitgaven en verplichtingen	5.264		5.264

Toelichting

Geen mutaties.

Niet-Beleidsartikel 12 Nominaal en onvoorzien

Artikel 12 Nominaal en onvoorzien

	Ontwerpbe- groting 2013	Mutatie 1e suppletoire begroting 2013	Stand 1e suppletoire begroting 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016	Mutatie 2017	Mutatie 2018
Verplichtingen en uitgaven	63.401	- 43.554	19.847	- 54.615	- 54.243	- 54.343	- 54.431	- 54.121
Loonbijstelling								
Prijsbijstelling								
Nader te verdelen	63.401	- 43.554	19.847	- 54.615	- 54.243	- 54.343	- 54.431	- 54.121
Onvoorzien								
Totaal uitgaven	63.401	- 43.554	19.847					

Omschrijving	Totaal
Autonome mutaties	
Totaal autonome mutaties	0
Beleidsmatige mutaties	
Doorwerking eindejaarsmarge	121.328
Spiegelen en herallocatie budgetten	- 82.383
Herstellpremie ABP en bijstellingen pensioenen en uitkeringen	- 47.083
afroming winst IVENT	35.000
Herschikkingen bedrijven/eenheden	- 3.147
Overhevelingen tussen departementen	- 1.644
Vrijval budget VPD	4.000
Kasschuif 2013 naar 2015_2017	- 76.000
Uitkering loonbijstelling	6.375
Totaal beleidsmatige mutaties	- 43.554
Totaal mutaties	- 43.554

Toelichting

Doorwerking eindejaarsmarge/spiegelen budgetten

De eindejaarsmarge voor Defensie (exclusief HGIS) is vastgesteld op € 119,678 miljoen. Via de spiegelnota van HDFC zijn de doorwerking van de minder- of meeruitgaven in 2012 bij de defensieonderdelen verwerkt op de uitgavenbudgetten van de defensieonderdelen. Tevens zijn door herallocatie budgetten toegewezen voor de actuele financiële knelpunten. Het betreft de uitvoering van de regeling ereschuld veteranen (€ 36 miljoen), de reparatie effecten WUL (€ 49,5 miljoen), het oplossen van het exploitatiebudgettekort voor energie en water (€ 21,6 miljoen) en tenslotte de bijstelling van de personeelsexploitatie van de Defensie Bewakings- en Beveiligingsorganisatie (€ 2,5 miljoen).

Herstel ABP-premie en bijstelling pensioenen en uitkeringen

De personele uitgaven en de pensioenen en uitkeringen zijn bijgesteld naar aanleiding van de in 2012 gewijzigde premies voor ABP en sociale lasten.

Afroming winst IVENT

De extra ontvangsten (€ 35 miljoen) van de DMO komen voort uit de afdrachten van de winst in 2012 van de baten-lastendienst IVENT aan het moederdepartement. De doorwerking van deze ontvangsten op de uitgaven worden tijdelijk geparkeerd op dit artikel.

Herschikkingen bedrijven/eenheden

De voornaamste mutatie betreft de budgetoverheveling voor het project Cyber (€ 1,8 miljoen) vanuit de voorziening nieuw materieel naar overige uitgaven van de Bestuursstaf. Daarnaast zijn er diverse kleine budgetoverhevelingen naar diverse defensieonderdelen (per saldo - € 0,5 miljoen).

Overhevelingen tussen departementen

Voor de ICBR-bijdrage 2013 is € 0,3 miljoen overgeheveld naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarnaast draagt Defensie bij aan het Ministerie van Financiën voor vakliteratuur en abonnementen (Kluwer, vakmedianet en SDU; een totaalbedrag van

– € 4,7 miljoen voor de periode 2013 tot en met 2017, waarvan voor 2013 – € 1,2 miljoen). Tenslotte is aan het ministerie voor Veiligheid en Justitie € 54.000 euro bijgedragen voor het informatieknooppunt Defensie.

Vrijval budget VPD

De raming voor de inzet van VPD's is met een bedrag van € 11,0 miljoen neerwaarts bijgesteld omdat er minder aanvragen van reders worden ontvangen dan is voorzien. Het aantal VPD-inzetten wordt verlaagd van 175 naar 75 inzetten. De bijstelling van € 11 miljoen is gemuteerd als een doorwerking van de lagere ontvangsten van € 7 miljoen op artikel 1 Inzet en als een vrijgave van € 4 miljoen, die wordt toegevoegd aan dit artikel.

Kasschuif 2013 naar 2015 t/m 2017

Door de kasschuif 2013 vanuit artikel 12 nominaal en onvoorzien en door neerwaartse bijstelling van gereedstelling DMO worden de budgetten voor investeringen grootmaterieel in de periode 2015 tot en met 2017 verhoogd.

Uitkering loonbijstelling

De component sociale lasten ontwikkeling van de loonbijstelling voor 2013 en verdere jaren is toegevoegd aan de defensiebegroting.

Taakstelling regeerakkoord Rutte-Asscher

Voor het begrotingsjaar 2014 en verder is op dit artikel de vrijgave verwerkt ten behoeve van nieuw budget internationale vrede en veiligheid (– € 59,5 miljoen).